

Sedaj pa na „sito“! „Ko strmeč pogledam gori Na neskončn neba obok“ ... mislil bi človek, kaj ga je tako strmečega naredilo, da pogleda na nebo in kaj bo, kadar gori pogleda. „Zvezdic neizmerni kori Milo zró na zemlje krog.“ Na, sedaj pa imaš! Ko si pogledal ti gori, pa zro zvezde m i l o nate doli. Je-li to logično? Dalje: na neskončn neba obok. Z apostrofom in o apostrofu se ne bomo prepirali. Če ga ni v pesmi, gotovo ga ne pogrešimo. Morebiti bi vse te besede porabili (če se ne dá drugače povedati) tako-le: „Na neba neskončni obok“, kar bi naredilo elizijo, ki je pa dovoljena. O „korih“ zvezdic se nam zdi, da nismo še slišali, pa naj bi to še bilo: a dobro se ne rimajo z „gori“. — V drugi kitici je pa obojen stih jako preprost, celo preprost druge vrstice s četrto. Pa je tudi primer preveč: kakor biseri ob solncu žarijo, tako gorijo „lučice nebes“ — kot bi se klanjale Očetu. Gore — kot bi se klanjale — je pač slabo povedano. In pa še „vklanjale“ — in tukaj tako prisiljenemu „Oči“!

Tretja kitica se začenja z o! To bo pač iz srca! „Največa ti lepota.“ Katera? Največja lepota je pač le Bog sam. Saj je že poprej primerno lepoto našel zvezdam, ko jih primerja biserom. Torej dvoje največjih, in nadalje vendar tudi še pové, da je to le v „preddvoru“, za njim je še vse drugače! Mimogredé smo se spotaknili nad: kór — preddvór . . . Pa pasti ni treba ravno ob tem. — „Kako krasno mora biti, Gori v raji svetem še“ — hočete reči, kakor še le lepo mora tam biti v raju. Zakaj? „Večno tam se veseliti, Kaže Bog zvoljenim si.“ Bog je gotovo vesel, če ga vidijo in gledajo izvoljeni, ali veselje je ravno izvoljenim, ker jim je Bog obilno plačilo, ko ga gledajo. In naposled še in se ne vem, če je Vam samemu bilo po godu rimano: no, ostati je morala, kaj ne? „Zvoljenim“ — je-li to blagglasno? „Minljivost“ je ime tretji pesmici, ki se tako-le glasi:

Minljivost.

Tam ob robu hriba sveti
In leskeče zvezda se,
Zadnje svoje žarke meče
Čez doline in vrhé.

Tak izgine mlado lice,
Tak izgine žar očij,
Tak življenje tvoje mine,
Premini — in več ga ni!

Kmalu zgine pa očesu
In utone za goró
Več je ni med zvezdicami,
Več ne vidi je oko:

Smrt bo prišla neizprosna,
Bo s svetá pobrala te,
Zginil bodeš med prijatlji;
V črni grob te polože.

I če se že ob „robu hriba“ sveti in leskeče, pač malo več žarkov „meče“ čez doline in vrhe. Žarke meče — hm! nekako nemško bi še šlo — slovensko se glasi malo poetično. Druga kitica — je tako prazna! V vseh štirih vrsticah niste povedali drugega, kakor, da je šla zvezda za goro. Čemu: „zgine očesu, utone za goro (pred je bila še pri robu hriba), je ni več in oko je ne vidi več“? Štirikrat isto! Bralec verjame precej v prvič, ker ni drugače mogoče, če je poprej metala svoje zadnje žarke. Ravno tako to v tretji kitici zatrjuje in ponavlja v zadnji, četrti, obakrat po štirikrat, da se bo tebi, bralec, jednako godilo. „Izgine mlado lice, izgine žar očij, mine življenje, premini — in ga več ni (na! tu je celó petkrat povedano), smrt bo prišla, pobrala te bo, zginil boš, položé te v grob“! To je grozno! Tolažba bi bila jedina ta, da morebiti „med prijatlji“ izgine in se kako med njimi skriva . . . pa ne: „V črni grob te položé“ — če med nje zgineš. Še eno dve o rimi: „zvezda se — in vrhe“; „pobrala te — položé“, dobri prijatelj, g. Miladin! To pač ne sodi v pesem, zakaj sami morate obstati, da take rime niso dobre. Sicer podoba, cela primera ni dobra: Zvezda, ki se skriva za goro, pa človek, ki mora umreti; no da! primera bi bila v tem, da oba „zgineta“. Toda o minljivosti nam druge stvari bolje in glasneje govore v stvarstvu.

Tako bi bili torej te „proizvode“ preresetali in pogledali jim prav do dna. Morebiti bi se dalo še kaj reči. Ali naj bo dovolj! Marljivosti in večje pazljivosti, pa hotenja in učenja treba, da olikate svoje zmožnosti, o katerih danes še ne sodimo.

I. K. kmeč. deklet v Št. V. n. Lj. „Dom in Svet“ rad prinaša narodno blago že zato, da se ohrani, kar v ljudstvu še živi, pa tudi, da se ta in oni spodbudi, naj pazi in zapiše, če mu je prilika kaj takega slišati in dobiti. Zato nas je Vaše pisemce oveselilo, in hočemo natisniti tu poslana tri „pesmice“ z dopisom Vašim vred:

Spoštovani gospod Urednik! Večkrat je že „Dom in Svet“ prinesel stare in bol priproste pesmi, kakoršne se še nahajajo med priprostim narodom. Tudi meni je prišlo na misel, da nas je še kot otroke učila peti, prav stare pesmi, sosedova teta in nam je pravila, da so jih véasih v cerkvah peli. Če bi bile dobre za „Dom in Svet“, Vam jih tukaj podam.

Ena pošta j' prišla od nebes,
Da boš moral dat' življenje čez.
Rajtengo dat večnemu Bogu,
Ušmilenemu Jezusu.

V mladih letih sem bil vesel,
Vse sorte špase sem počel.
Večkrat brvežno sem grešil,
Pokore nisem stril.

Kako bom rajtengo dajal,
K' sem se zmeram pokore bal?
Zmeram odlašal za naprej.
Oh, kaj bo z manoj zdej!

Odlašal sem, sej sem še mlad,
Bom delov pokoro, ko bom star.
Bog Oče hoče to imet,
Da moram zdej umret.

Delaj pokoro, mlad kristjan,
Dokler je dan.
Bo prišla noč, boš moral umret'
In v črno zemljo jet'.

(Dalje.)